

N á v r h

ZÁKON

ze dne2020,

kterým se mění zákon č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů

Čl. I

Zákon č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 73/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 217/2009 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 365/2011 Sb., zákona č. 367/2011 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 267/2014 Sb., zákona č. 377/2015 Sb. a zákona č. 206/2017 Sb., se mění takto:

1. § 1 včetně poznámky pod čarou č. 1 zní:

„§ 1

Tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropské unie¹⁾ a upravuje ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele.

¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/94/ES ze dne 22. října 2008 o ochraně zaměstnanců v případě platební neschopnosti zaměstnavatele.“

2. § 1a včetně poznámky pod čarou č. 1a zní:

„§ 1a

Zaměstnanec má v rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem právo na uspokojení splatných mzdových nároků nevyplacených mu jeho zaměstnavatelem^{1a)}, který je v platební neschopnosti.

^{1a)} § 7 zákoníku práce.“.

CELEX 32008L0094

3. V § 2 odstavec 1 včetně poznámky pod čarou č. 2 zní:

„§ 2

(1) Zákon se nevztahuje na zaměstnance zaměstnavatele, se kterým nelze vést insolvenční řízení podle zvláštního právního předpisu²⁾.

²⁾ § 6 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.“.

CELEX 32008L0094

4. V § 2 odst. 3 se slova „jeho statutárním orgánem nebo členem jeho statutárního orgánu“ nahrazují slovy „jeho statutárním orgánem, členem jeho statutárního orgánu nebo osobou, která má rozhodující vliv na činnost zaměstnavatele,“ a slova „nejméně poloviční“ se nahrazují slovem „podstatnou“.

CELEX 32008L0094

5. V § 2 odst. 4 se slova „zaměstnavatele podle odstavce 1 písm. a)“ zrušují.

CELEX 32008L0094

6. V § 2 odst. 5 se slova „kterým je zprostředkováno zaměstnání podle § 14 odst. 1 písm. b) a § 66 zákona o zaměstnanosti a“ zrušují a za slova „kterí byli“ se vkládá slovo „plně“.

CELEX 32008L0094

7. V § 2 se na konec odstavce 5 doplňuje věta „Zaměstnancům, kteří byli částečně uspokojeni z pojištění sjednaného podle § 58a zákona o zaměstnanosti, lze mzdové nároky přiznat až do výše rozdílu mezi poskytnutým plněním podle věty první a nevyplacenými mzdovými nároky za splnění ostatních podmínek stanovených tímto zákonem.“.

CELEX 32008L0094

8. V § 3 písmena a) až c) včetně poznámek pod čarou č. 20, 21, 3, 5 a 5a znějí:

„a) se zaměstnancem rozumí fyzická osoba, s níž zaměstnavatel sjednal pracovní poměr, dohodu o provedení práce za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem²⁰⁾ nebo dohodu o pracovní činnosti, na základě kterých jí vznikly v rozhodném období mzdové nároky nevyplacené zaměstnavatelem; rozhodným obdobím je kalendářní měsíc, ve kterém

1. bylo vyhlášeno moratorium před zahájením insolvenčního řízení,

2. bylo oznámeno zahájení insolvenčního řízení²¹⁾, nebo

3. byl nadnárodní zaměstnavatel prohlášen za platebně neschopného u příslušného orgánu v jiném členském státě Evropské unie,

jakož i 3 kalendářní měsíce předcházející tomuto měsíci a 3 kalendářní měsíce následující po tomto měsíci; vláda může v odůvodněných případech nařízením prodloužit délku rozhodného období,

b) se mzdovými nároky rozumějí mzda (plat), její náhrady a odstupné, které zaměstnanci náležejí z pracovního poměru, nebo odměna, popřípadě její náhrada, která zaměstnanci náleží podle dohody o provedení práce za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem²⁰⁾ nebo dohody o pracovní činnosti, (dále jen „mzdové nároky“),³⁾ jejichž výplatu neprovedl zaměstnavatel, který je v platební neschopnosti,

c) je zaměstnavatel v platební neschopnosti, jestliže neuspokojil splatné mzdové nároky zaměstnanců, a to dnem následujícím po dni, kdy na něho bylo vyhlášeno moratorium před zahájením insolvenčního řízení, anebo dnem následujícím po dni, kdy bylo oznámeno zahájení insolvenčního řízení příslušným soudem v České republice⁵⁾ nebo u nadnárodního zaměstnavatele také dnem, kdy byl prohlášen za platebně neschopného u příslušného orgánu v jiném členském státě Evropské unie^{5a)},”.

²⁰⁾ Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

²¹⁾ § 101 insolvenčního zákona.

³⁾ § 67 a 109 zákoníku práce.

⁵⁾ Insolvenční zákon.

^{5a)} Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/848 ze dne 20. května 2015 o insolvenčním řízení.“.

Poznámka pod čarou č. 4 se zrušuje.

CELEX 32008L0094

9. V § 3 se na konci písmene d) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno e), které včetně poznámky pod čarou č. 4 zní:

„e) se splatným mzdovým nárokem rozumí nárok, u něhož nebylo zaměstnanci uspokojeno právo na mzdu v pravidelném termínu výplaty mzdy určeném podle zvláštního právního předpisu⁴⁾).

⁴⁾ § 67, 141 a 144 zákoníku práce.“.

10. V § 4 odst. 1 se za slovo „ústavu“ vkládají slova „v České republice“.

11. V § 4 odst. 2 písm. a) se za slova „právní osobou“ vkládají slova „nebo fyzickou osobou zapsanou do veřejného rejstříku“.

12. V § 4 odst. 2 písmena b) a c) znějí:

„b) nadnárodní zaměstnavatel, který nemá sídlo v České republice, umístěn odštěpný závod, nebo“

c) bydliště zaměstnavatel, nezapisuje-li se jako podnikatel do veřejného rejstříku.“.

13. V § 4 odst. 4 se poslední věta zrušuje.

14. V § 4 odstavec 5 zní:

„(5) Mzdové nároky může zaměstnanec uplatnit nejpozději do 5 měsíců a 15 dnů následujících ode dne, kdy bylo vyhlášeno moratorium před zahájením insolvenčního řízení nebo oznámeno zahájení insolvenčního řízení, nebo u nadnárodního zaměstnavatele ode dne zveřejnění rozhodnutí o zahájení insolvenčního řízení podle přímo použitelného předpisu Evropské unie^{5a)}, jsou-li splněny další podmínky stanovené tímto zákonem; vláda může v odůvodněných případech lhůtu nařízením prodloužit. Jestliže v této lhůtě zaniklo moratorium vyhlášené před zahájením insolvenčního řízení nebo soud rozhodl o insolvenčním návrhu jinak než vydáním rozhodnutí o úpadku⁵⁾, lze mzdové nároky uplatnit nejpozději v den zániku moratoria nebo v den právní moci soudního rozhodnutí. Nárok na uspokojení mzdových nároků zaniká, není-li uplatněn ve lhůtách uvedených ve větě první a druhé. Právo zaměstnance na uplatnění těchto mzdových nároků u soudu tím však není dotčeno.

15. V § 5 odst. 1 se slova „následujícího po měsíci“ zrušují.

CELEX 32008L0094

16. V § 6 se slova „u peněžního ústavu“ nahrazují slovy „vedeného u peněžního ústavu v České republice“ a poslední věta se zrušuje.

17. V § 6 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který zní:

„(2) Při uplatnění mzdových nároků je zaměstnanec povinen prokázat dobu trvání pracovního poměru, právního vztahu založeného dohodou o provedení práce nebo dohodou o pracovní činnosti. Skutečnosti rozhodné pro přiznání mzdového nároku podle tohoto zákona, jakož i skutečnost o tom, že nebyl mzdový nárok zaměstnanci vyplacen, je žadatel povinen doložit krajské pobočce Úřadu práce nebo kontaktnímu pracovišti krajské pobočky Úřadu práce a to například stejnopisem evidenčního listu důchodového pojištění, potvrzením o výši průměrného výdělku nebo dokladem o výplatě mzdového nároku.“

18. V § 7 odst. 1 se slovo „kalendářních“ zrušuje, slovo „prokázat“ se nahrazuje slovem „oznámit“ a slova „předpisů.“⁹⁾ se nahrazují slovy „předpisů, včetně údajů potřebných pro výpočet daně z příjmu⁹⁾“.

19. Poznámka pod čarou č. 9 zní:

„⁹⁾ Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů.“

20. V § 7 odstavec 2 zní:

„(2) Povinnost podle odstavce 1 má osoba s dispozičním oprávněním určená podle insolvenčního zákona.“

21. V § 8, 9 a 13 se slova „zaměstnavatelem nebo správcem“ nahrazují slovy „osobou s dispozičním oprávněním“.

CELEX 32008L0094

22. V § 8 odst. 1 a 2 se za číslo „10“ vkládá slovo „pracovních“.

CELEX 32008L0094

23. V § 8a se slova „zaměstnavatel nebo správce potvrdil“ nahrazují slovy „osoba s dispozičním oprávněním potvrdila“.

24. V § 9 odst. 1 větě druhé se slova „podání insolvenčního návrhu“ nahrazují slovy „oznámení o zahájení insolvenčního řízení“.

25. Poznámka pod čarou č. 11 zní:

„¹¹⁾ Nařízení vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí, ve znění pozdějších předpisů.“

26. V § 9 odst. 3 a 4 se slova „zaměstnavatel nebo správce nesplnil“ nahrazují slovy „osoba s dispozičním oprávněním nesplnila“.

27. V § 9 odst. 5 větě druhé se za slova „práce mzdový nárok“ vkládá slovo „nejvýše“.

28. Poznámka pod čarou č. 11a zní:

„^{11a)} § 79 zákoníku práce.“

29. V § 9 odst. 7 se číslo „7“ nahrazuje číslem „10“ a slova „, kdy je mu doručeno“ se nahrazují slovy „nabytí právní moci“.

30. V § 10 se na konci odstavce 1 doplňuje věta:

„Z přiznaného mzdového nároku, který odpovídá odstupnému, odečte Úřad práce České republiky prostřednictvím krajské pobočky Úřadu práce kompenzaci podle § 44b zákona o zaměstnanosti, pokud byla zaměstnanci přiznána.“

31. V § 10 odst. 2 se věta třetí nahrazuje větou „Při postupu podle § 8a a 9 má Úřad práce České republiky postavení plátce daně a odvedené zálohy na daň se považují za zúčtované Úřadem práce České republiky.“

32. V § 10 se odstavec 4 zrušuje.

33. V § 11 odst. 1 se slova „nebo správci“ zrušují.

34. V § 11 odst. 3 se slova „jednotlivých zaměstnanců“ nahrazují slovy „podle věty první“.

35. V § 12 odstavec 1 zní:

„(1) Není-li dále stanoveno jinak, zaniká pohledávka Úřadu práce České republiky vůči zaměstnavateli na úhradu finančních prostředků vyplacených zaměstnanci podle tohoto zákona a částky odpovídající srážkám a odvodům, které Úřad práce České republiky prostřednictvím krajské pobočky Úřadu práce odvedl podle zvláštních právních předpisů, v rozsahu, v němž

tyto pohledávky nebyly uspokojeny v insolvenčním řízení, dnem právní moci usnesení, jímž se insolvenční řízení končí.“

36. V § 13 se slova „Zaměstnavatel nebo správce je povinen“ nahrazují slovy „Osoba s dispozičním oprávněním, která vykázala dlužné mzdové nároky podle § 7, je povinna“.

37. V § 13 větě druhé se slovo „povinen“ nahrazuje slovem „povinna“, slova „dozvěděl nebo kdy ho“ se nahrazují slovy „dozvěděla nebo kdy ji“ a slova „3 let“ se nahrazují slovy „5 let“.

38. § 14 zní:

„§ 14

(1) Zaměstnanec je povinen vrátit Úřadu práce České republiky vyplacené mzdové nároky nebo jejich část, pokud věděl nebo musel z okolností předpokládat, že jde o částky poskytnuté neprávem nebo jestliže jde o částky omylem vyplacené.

(2) Zaměstnanec agentury práce je povinen vrátit Úřadu práce České republiky vyplacené mzdové nároky ve výši poskytnutého pojistného plnění podle § 58a zákona o zaměstnanosti.

(3) O povinnosti vrátit mzdové nároky nebo jejich část podle odstavců 1 a 2 vydá krajská pobočka Úřadu práce České republiky rozhodnutí. Nárok na vrácení mzdových nároků zaniká uplynutím 5 let ode dne, kdy byl mzdový nárok vyplacen.“

Čl. II

Přechodné ustanovení

Řízení ve věci žádosti o přiznání dlužných mzdových nároků zahájená na základě žádosti zaměstnanců platebně neschopného zaměstnavatele, jehož platební neschopnost podle zákona č. 118/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytím účinnosti tohoto zákona, vznikla přede dnem nabytím účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle zákona č. 118/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytím účinnosti tohoto zákona.

ČÁST DRUHÁ

Změna občanského soudního řádu

Čl. III

V § 299 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákona č. 519/1991 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 470/2011 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 293/2013 Sb., zákona č. 164/2015 Sb., zákona č. 205/2015 Sb., a zákona č. 191/2020 Sb., se na konci písmene l) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno m), které zní:

„m) příjmy, které povinnému nahrazují odměnu za práci nebo jsou poskytovány vedle ní, jimiž jsou mzdové nároky podle zákona upravujícího ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele.“

ČÁST TŘETÍ

ÚČINNOST

Čl. IV

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2021.